

Verlag van de informatiebijeenkomsten woonbootbewoners pilot Westerpark

**Projectbureau Schoonschip d.d. 4 en 11 februari 2008
Buurtcentrum "De Waterval", van Hallstraat 10, Amsterdam**

Aanwezig:

- Van Projectbureau Schoonschip: Ger Verwoert, Tom van Harlingen en Marjolein Hogers (Waternet), Henny van Gellekom (projectleider) en Diane Dorreboom (projectsecretaris);
  - Van Stadsdeelraad Westerpark: Sylvia Brouwer;
  - Bewoners.
-

1. Opening

Henny van Gellekom heet de woonbootbewoners welkom en stelt de overige leden van Projectbureau Schoonschip voor.

Van de bijeenkomst wordt een kort verslag gemaakt, waarin ook zoveel mogelijk een antwoord zal worden gegeven op de gestelde vragen. De vragen zijn in dit verslag zoveel mogelijk qua onderwerp gegroepeerd en beantwoord. Deze vragen en antwoorden zullen t.z.t. ook op de website van het Projectbureau worden geplaatst.

2. Projectbureau Schoonschip

Projectbureau Schoonschip komt voort uit een samenwerking tussen Rijkswaterstaat Noord-Holland (RWS) en het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV), dat in deze vertegenwoordigd wordt door Waternet. Het samenwerkingsproject heeft als doel de lozingen vanuit woonboten op het oppervlaktewater te doen (laten) beëindigen en te laten aansluiten op de riolering. Het Projectbureau is mede in het leven geroepen om de bewoners hierbij te ondersteunen middels voorlichting, het uitvoeren van de schouw aan boord, etc.

Projectbureau Schoonschip is bereikbaar via:

- telefoonnummer 020 - 5850 550 (telefoondienst);
- e-mail: info.woonboten@rws.nl en vanaf medio maart 2008 info@projectbureauschoonschip.nl

3. Wettelijk kader

Op grond van het *Lozingenbesluit huishoudelijk afvalwater* van 1997 diende het lozen van huishoudelijk afvalwater op oppervlaktewater per 1 januari 2005 te zijn beëindigd. Het is echter niet mogelijk gebleken deze datum op alle fronten te halen. Mede met het oog op de bijzondere situatie die zich voordoet voor woonbootbewoners, is per 1 januari 2008 het *Besluit lozing afvalwater huishoudens* van kracht geworden.¹ Dit besluit maakt een tijdelijke ontheffing van het lozingenverbod mogelijk, indien er een concreet plan van aanpak met een duidelijke tijdslijm bestaat.

---

¹ Gepubliceerd in Staatsblad 468, 2007, te lezen via www.overheid.nl

Stadsdeel Westerpark (Van Bossepad, Visseringstraat, gedeelten van de Wittenkade en de Hugo de Grootkade) behoort tot één van de pilotgebieden van Projectbureau Schoonschip. AGV is in dit gebied het bevoegde gezag en is als waterkwaliteitsbeheerder verantwoordelijk voor de kwaliteit van het oppervlaktewater.

4. Verantwoordelijkheden

De gemeente Amsterdam heeft de zorgplicht voor het transport van afvalwater (lees: aanleg riolering). De lozer moet zijn binnenhuisriolering op orde hebben en kunnen aansluiten op het riool, als dit binnen 40 meter van een lozingspunt ligt.

Zoals gezegd, is AGV als waterkwaliteitsbeheerder verantwoordelijk voor de kwaliteit van het oppervlaktewater.

5. Werkzaamheden binnen het project

De werkzaamheden binnen het project zijn te onderscheiden in:

A. Werkzaamheden uit te voeren door de lozer:

- aan boord: leidingen centraliseren;
- aan boord: plaatsen van een pomp en maken van een wanddoorvoer;
- buiten: aanbrengen van een verbindingsslang tussen pomp en walaansluiting.

B. Werkzaamheden uit te voeren door de gemeente:

- aanleg riolering tot op de kade;
- realiseren van de walaansluiting.

6. Schouw aan boord

Het project voorziet in een (door het Projectbureau betaalde) individuele schouw aan boord. Naar aanleiding van dit bezoek wordt een schouwrapport opgesteld, waarmee de bewoners zelf aan de slag kunnen of waarmee opdracht gegeven kan worden aan een installateur. Het schouwrapport geeft inzicht in de individuele situatie van iedere woonboot en laat zien hoe de vuilwaterpunten gecentraliseerd kunnen worden en wat een goede locatie voor de pomp is. Ook maakt het schouwrapport eventuele knelpunten inzichtelijk.

De bewoners zullen binnenkort worden benaderd door een – door het Projectbureau aangewezen – installatiebedrijf voor het maken van een afspraak voor een schouw bij hen aan boord. Dit geldt ook voor de bewoners van de woonboten waar de riolering nog niet tot op de kade doorgetrokken is. De ontbrekende aansluitpunten voor de riolering zullen nog dit jaar gerealiseerd worden.

Voor het schouwen van de 61 woonboten die in het pilotgebied liggen, zullen waarschijnlijk meerdere bedrijven ingeschakeld worden, die ervaring hebben met het aansluiten van woonboten op de riolering. Bewoners zijn uiteraard volledig vrij om voor de uiteindelijke installatie zelf een (ander) bedrijf te kiezen dan het bedrijf dat de schouw heeft uitgevoerd.

Vragen over de schouw aan boord

Wat gebeurt er als uit de schouw blijkt dat aansluiting onmogelijk is?

Aansluiting is in principe nooit onmogelijk. Wel vergt het ene schip meer aanpassingen dan het andere schip. Het schouwrapport maakt eventuele knelpunten inzichtelijk en bespreekbaar.

7. Installatie en uit te voeren werkzaamheden

Wordt de waarde van mijn schip niet verminderd door de uitvoering van complexe breek- en snijwerkzaamheden ten behoeve van de pompinstallatie?

De waarde van het schip wordt beslist niet verminderd. Integendeel, aangezien in de komende jaren alle woonboten uitgerust moeten worden met de noodzakelijke voorzieningen voor aansluiting op het riool, zal de waarde van uw schip juist verminderen als u deze voorzieningen niet heeft.

De terugslagkleppen op de kade (met name bij het Van Bossepad en de Visseringstraat) functioneren niet goed. Wat kan ik hieraan doen?

Waternet is verantwoordelijk voor een goed functionerend rioleringsstelsel. Klachten dienen te allen tijde gemeld te worden aan:

**Waternet,
Afdeling onderhoud,
Telefoonnummer 0900 – 9493**

De klachten over de terugslagkleppen bij het Van Bossepad en de Visseringstraat zijn reeds door Projectbureau Schoonschip doorgegeven aan bovengenoemde afdeling en zijn inmiddels in behandeling genomen.

Wat gebeurt er als een terugslagklep aan boord van mijn schip niet (goed) werkt?

Het riool heeft op de kade een terugslagklep en een afsluiter. De door de bewoner te plaatsen pomp dient ook voorzien te zijn van een afsluitklep en afsluiter. Er is dus een dubbele veiligheid om te voorkomen dat bij storing vuil water in de boot komt. Regelmatig onderhoud vermindert deze kans ook nog eens aanzienlijk. Vet en andere verontreiniging dienen hierbij verwijderd te worden. Overigens wordt er op gewezen dat het lozen van vet en olie verboden is.

Onder wiens verantwoordelijkheid valt het onderhoud van het aansluitpunt (o.a. de uitstekende pijp) in de kademuur?

De riolering tot en met de aansluitpunten in de kademuur en het onderhoud daarvan vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Ook hier geldt dat storingen gemeld dienen te worden aan:

**Waternet,
Afdeling onderhoud,
Telefoonnummer 0900 – 9493**

Indien de verstopping echter is ontstaan door slecht beheer, worden de kosten wél doorberekend aan de betreffende bewoner. Hierin is geen verschil met de woonhuisbewoner op de vaste wal.

De woonbooteigenaar is altijd verantwoordelijk voor onderhoud en het verhelpen van verstoppingen vanaf het woonschip tot en met de invoer op de gemeentelijke riolering.

Is condenswater van de verwarmingsketel ook afvalwater?

Ja, onder afvalwater wordt elke vorm van lozing gerekend, dus ook het condenswater van de verwarmingsketel.

Wat zijn de kosten van een pomp?

De kosten van de meest gangbare pomp bedragen ca. € 2.000,- tot € 2.200,- excl. BTW. Bij een gezamenlijke inkoop (ca. 50 stuks) is korting op dit bedrag mogelijk en kan de prijs met ca. 40 tot 45% worden verlaagd.

Sommige groothandels leveren met korting (oplopend tot 20%) rechtstreeks aan particulieren en ook installateurs/loodgieters kunnen ook korting bieden bij verkoop van meerdere stuks.

Is de keuze voor een pomp vrij?

De keuze voor een pomp is absoluut vrij, zolang deze maar aan bepaalde eisen voldoet die te vinden zijn in het Programma van Eisen. In de subsidieregelingen wordt eveneens verwezen naar bepaalde eisen, waaraan een pomp dient te voldoen.

Hoe zit het met het onderhoud van de pomp?

Het onderhoud valt onder de verantwoordelijkheid van de individuele bewoner.

Heeft de pomp een vermaler nodig?

In principe heeft de pomp geen vermaler nodig. Uitgegaan wordt van een pomp met een vrije doorlaat (ook wel 'open waaier' genoemd). Dit type pomp maakt minder lawaai en levert minder (onderhoud)problemen op door de eenvoudiger verwerking van grove delen, zoals stukjes vet of doekjes. Er kunnen echter omstandigheden zijn (o.a. overbrugging van langere afstanden) die toepassing van een pomp met een vermaler nodig maken.

Hoe lang gaat een pomp gemiddeld mee?

De gehele boordvoorziening gaat tientallen jaren mee. De pomp zelf gaat gemiddeld 15 tot 20 jaar mee.

Vormt de pomp een belasting voor mijn lichtnet?

In principe zou de pomp geen extra belasting mogen opleveren voor het lichtnet. Het is echter wel verstandig om de pompinstallatie op een aparte elektriciteitsgroep aan te sluiten. Een pompinstallatie gebruikt ca. 0,75 kW/uur. Eventuele storingen en andere problemen dienen direct gemeld te worden aan de NUON.

Is een vacuümsysteem ook toegestaan?

In principe is een vacuümsysteem ook toegestaan. Het nadeel van een dergelijk systeem is wel dat het duurder is en bovendien minder betrouwbaar.

Is een drijvende septic tank toegestaan?

Het primaat ligt bij aansluiting van de woonboot op de riolering. Slechts als er in de directe omgeving van de woonboot geen aansluitpunten voor de riolering aanwezig zijn, zijn alternatieven bespreekbaar.

Kunt u mij meer informatie over de walslang geven?

De verbindingsslang tussen de woonboot en de kade (de zogenaamde 'walslang') moet in de winter verwarmd worden en bij voorkeur ook geïsoleerd om bevrozing te voorkomen.

Er zijn hierbij twee opties:

1. Een walslang met verwarmingslint in de slang. Kosten voor het thermolint bij een lengte van 8 tot 12 meter: € 58,- tot € 64,- excl. BTW (kosten van de slang zonder verwarmingslint: € 40,- per meter).
2. Een walslang met verwarmingslint rondom de slang gewikkeld. Kosten van het thermolint zijn als hierboven. Hieromheen is isolatie aangebracht en een beschermmantel (kosten van de slang inclusief thermolint: ca. € 100,- tot € 120,- per meter).

Beneden een buitentemperatuur van 5° C slaat het thermolint automatisch aan. Het thermolint gebruikt ca. 10 watt per meter per uur.

Mag ik overstort hebben in het geval van een stroomstoring?

In principe niet. Om stroomstoring zo veel mogelijk te voorkomen, wordt aangeraden de pompinstallatie op een aparte groep aan te sluiten. Een mogelijk alternatief is om een extra voorraadunit te plaatsen.

Zijn er boten waar ik al kan zien hoe een en ander in de praktijk werkt?

Wellicht is het mogelijk een afspraak te maken met één van uw burens die al wel op de riolering is aangesloten.

Kan ik invloed uitoefenen op de locatie van het aansluitpunt op de kade (voor zover dat nog niet is aangelegd)?

De aansluitpunten op de kade worden zoveel mogelijk in overleg met de bewoners aangelegd en wel op de meest gunstige locatie ten opzichte van de wanddoorvoer in de woonboot. Uiteraard moet hierbij ook rekening gehouden worden met de aanwezigheid van eventuele bomen en/of andere obstructies op de kade.

Moet ik de wanddoorvoer op de woonboot bij het aansluitpunt op de kade maken?

De wanddoorvoer hoeft niet persé direct bij het aansluitpunt op de kade te worden aangelegd.

Wanneer u dat niet doet, betekent dit alleen dat er een langere slang nodig is. Het is wel aan te raden om de walslang tussen woonboot en aansluitpunt zo kort mogelijk te houden.

Hierbij dient u overigens wel rekening te houden met de deining van het schip. Wanneer de walslang geen enkele beweging van het schip toelaat, zal de slang snel afscheuren.

Mijn boot hoeft pas over vier jaar weer de helling op. Wat nu?

Voor de aanpassingen op uw woonboot ten behoeve van de pompinstallatie is het niet noodzakelijk dat uw schip de helling opgaat. U kunt dus gewoon aan de slag.

8. Kosten en subsidieregeling

De aanleg van de binnenleiding, de aanschaf van de pomp en de verbindingsslang etc. brengen de nodige kosten met zich mee. Echter, een huisbewoner op de vaste wal heeft deze kosten ook (ooit) gemaakt. De kosten voor de woonbootbewoner liggen wel iets hoger dan die voor de huisbewoner, in verband met de noodzakelijke aanschaf van een pomp en een geïsoleerde verbindingsslang. Om woonbootbewoners tegemoet te komen in deze 'meerkosten', hebben RWS en AGV/Waternet ieder afzonderlijk een subsidieregeling opgesteld. Het bedrag dat voor de woonboten in en om Amsterdam als subsidie ter beschikking wordt gesteld is in beide regelingen in hoofdlijnen hetzelfde. Het gemiddelde richtbedrag is ca € 1.250,-.

Afhankelijk van het beheergebied waarin de woonboot ligt, dient subsidie aangevraagd te worden bij RWS of AGV. De bewoners van het pilotgebied in Westerpark dienen zich te wenden tot AGV.

De tegemoetkoming aan de bewoners kent dus drie onderdelen:

- de schouw aan boord wordt gratis aangeboden;
- de riolering wordt tot op de kade doorgetrokken en voorzien van een aansluitpunt, terwijl de gemeente daartoe niet verplicht is;
- subsidie na (deugdelijke) aansluiting op het riool krachtens de Subsidieregeling.

Vragen over kosten en subsidieregeling

Wanneer wordt de Subsidieregeling van kracht?

De *Subsidieregeling riolering woonboten* van AGV wordt naar alle waarschijnlijkheid eind mei door het Dagelijks Bestuur van het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht vastgesteld en zal dan ook van kracht worden.

Wordt er in de Subsidieregeling rekening gehouden met het feit dat de ene bewoner meer kosten heeft dan de andere?

Men heeft ervoor gekozen de subsidiëring niet inkomensafhankelijk te maken, maar te koppelen aan de kosten die gemaakt moeten worden ten behoeve van aansluiting op de riolering, zoals bijvoorbeeld de aanschaf en de installatie van een boordvoorziening, en de aanschaf van een walslang.

Heeft de Subsidieregeling van AGV terugwerkende kracht?

Ja, in principe heeft de Subsidieregeling terugwerkende kracht tot 1 januari 2002. Wel dient de aansluiting op de riolering gerealiseerd te zijn in het kader van het Lozingenbesluit en aan bepaalde kwaliteitscriteria te voldoen. Dit wordt van geval tot geval bekeken.

Is er een mogelijkheid om de kosten voor de aansluiting af te trekken bij de Belasting?

Nee.

Hoe gaat Projectbureau Schoonschip om met minder draagkrachtigen?

Er is geen algemeen beleid voor de minder draagkrachtigen. Deze kosten worden geacht door een ieder gedragen te kunnen worden.

Bestaat de mogelijkheid om beroep te doen op de Bijstandswet?

Artikel 35 van de *Wet werk en bijstand* bepaalt:

Onverminderd paragraaf 2.2, heeft de alleenstaande of het gezin recht op bijzondere bijstand voorzover de alleenstaande of het gezin niet beschikt over de middelen om te voorzien in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan en deze kosten naar het oordeel van het college niet kunnen worden voldaan uit de bijstandsnorm, de langdurigheidstoelage, het vermogen en het inkomen voorzover dit meer bedraagt dan de bijstandsnorm, waarbij artikel 31, tweede lid, en artikel 34, tweede lid, niet van toepassing zijn. Het college bepaalt het begin en de duur van de periode waarover het vermogen en het inkomen in aanmerking wordt genomen.

Het gemeentebestuur is de uitvoerder van de *Wet werk en bijstand*. Voor eventueel nadere informatie over aanvragen, kunt u zich te wenden tot de gemeente/stadsdeel.

Ik ga mijn boot in 2009 vervangen. Wat nu?

Het is aan te bevelen dit zo spoedig mogelijk te melden aan het Projectbureau, aangezien het subsidiebedrag per bewoner maar één keer uitgekeerd zal worden. Het heeft bovendien geen nut om voorzieningen te treffen op een woonboot die binnen enkele maanden vervangen zal worden. Ook is het niet zinnig om uw woonboot in deze situatie te laten schouwen.

9. Beleid, juridische procedures, etc.

Zijn wij de eerste groep bewoners binnen het project?

Nee, het project is in stadsdeel Oud-West van start gegaan. Stadsdeel Zeeburg loopt min of meer gelijk op met Westerpark.

Liggen er EU-regels aan dit beleid ten grondslag?

Ja, in eerste instantie wel. Later zijn deze EU-regels verwerkt in de Nederlandse wetgeving, zodat bovendien de Nederlandse wet- en regelgeving geldt.

Als er uitzonderingen worden gemaakt binnen de EU voor Spanje of Italië, is er dan geen kans dat voor de woonboten in Amsterdam eveneens een uitzondering wordt gemaakt? Is hiertoe enige ruimte?

Het is het Ministerie van VROM en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat niet bekend dat er uitzonderingen gemaakt (kunnen) worden, die voor Nederland aanleiding moeten zijn de wet- en regelgeving te wijzigen. Nederland investeert immers in een rioleringssysteem, waardoor het voor praktisch een ieder mogelijk is hierop aan te sluiten. Indien de aanleg van de riolering niet mogelijk is (of uitsluitend tegen onevenredig hoge kosten) zijn alternatieven bespreekbaar.

In 2005 heeft de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat aan AGV nog eens bevestigd dat er geen redenen zijn om van de wet- en regelgeving af te wijken. In 1998 had de toenmalige Minister van Verkeer en Waterstaat (de heer J. Pronk) dit ook al laten weten. Bij de rechter zou eventueel de onredelijkheid van de wet- en regelgeving ingeroepen kunnen worden.

De milieueis is niet overtuigend vanwege de geringe omvang van onze groep enerzijds en de hoge kosten anderzijds. Kan aansluiting op de riolering afgedwongen worden?

AGV kan de bewoners in haar functie als waterkwaliteitsbeheerder verplichten te stoppen met lozen op het oppervlaktewater. De gemeente zal weigeren aan andere alternatieven mee te werken, omdat aansluiting op de riolering immers mogelijk is.

Blijft Amsterdam de grachten ook nog steeds doorspoelen? Zelfs na aansluiting van de woonboten op de riolering?

Ook na aansluiting van de woonboten op de riolering blijft doorspoeling van de grachten noodzakelijk (zij het in een lagere frequentie), onder andere om het water regelmatig te verversen en zodoende voldoende zuurstof in het water te houden.

10. Planning en handhaving

Binnenkort worden de woonboten in Westerpark geschouwd. Naar aanleiding van het schouwrapport wordt er een vervolginformatieavond belegd, waar naast de projectleiding en de technici van Projectbureau Schoonschip ook leveranciers en installateurs van pompen aanwezig zullen zijn. Gerekend vanaf de eerste dag na deze tweede informatieavond krijgen de woonbootbewoners 12 maanden de tijd om de aansluiting op het riool te realiseren, alvorens tot handhaving wordt overgegaan.

Vragen over planning en handhaving

Hoe reëel is de planning?

Op zich is de planning reëel, maar het blijft maatwerk. Eventuele knelpunten dienen dan ook tijdig gemeld te worden.

Mogen de handhavers de foto's gebruiken die tijdens de schouw worden gemaakt?

Nee.

Hoe kunnen de handhavers op mijn boot naar binnen komen?

Handhavers mogen (bij vermoeden van strafbaar feit) uitsluitend in overleg met het Openbaar Ministerie binnenkomen met bevel tot binnentreding.

11. Tot slot

Met dank aan de aanwezigen en de afspraak dat de bewoners een verslag van de bijeenkomst en andere informatie toegestuurd krijgen, sluit Henny van Gellekom de bijeenkomst af.